

N:o 25.

Ank. till Riksd. kansli den 12 mars 1900, kl. 3 e. m.

*Betänkande, i anledning af väckt motion om begränsning af stämpel-
försäljningsmans provision.*

(2:a A.)

Gällande stämpelförordning innehåller i 51 § följande stadgande:

»51 §. I redovisning för stämplars eger försäljningsman såsom ersättning för besvär och kostnader räkna sig till godo, i Stockholm och länsresidensstäderna tre procent samt i öfriga städer och å landet fyra procent af det belopp, för hvilket stämplars försåls, intill en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor; dock att domhufvande å landet må, äfven om han är boende i residensstad, tillgodoföra sig fyra procent af det försålda beloppet intill nyssnämnda årliga försäljningssumma. För öfverskjutande belopp må icke i något fall beräknas högre provision än två procent.

Har i den ordning 26 § stadgar genom beslut, som eger laga kraft, blifvit bestämdt, att erlagd stämpelafgift må återbekommas, skall derå belöpande provision gå åter.

Der särskilda bestämmelser äro meddelade om provision för tjänsteman, hvilken vid embetsverk erhållit förordnande att verkställa stämpelbeläggning af expeditioner, gäller hvad sålunda är stadgadt.»

I motion inom Andra Kammaren, n:o 79, föreslår nu herr *O. Larsson* i Mörtlösa, med hvilken herr *Gustaf Andersson* instämt, att Riksdagen ville besluta ett tillägg till § 51 i kongl. förordningen den 9 augusti 1894, att 5,000 kronor årligen i alla de fall, der stämpel-

provision enligt lag eller annan gällande föreskrift utgår, må vara högsta tillåtna provisionsbelopp för försäljningsman.

Till en början erinrar motionären derom, att sista stycket uti ifrågavarande paragraf afsåge ett kongl. bref af den 8 december 1876, enligt hvilket aktuarierna i Svea och Göta hofrätt samt sekreteraren i hofrätten öfver Skåne och Blekinge vore berättigade att utöfver den godtgörelse, de såsom försäljningsmän egde uppbära, derjemte åtnjuta 5 procent provision af det belopp, som inflöte i stämpelpappersafgift för utgående expeditioner. Motionären anför derefter till stöd för sitt i motionen framlagda förslag, att förutom ett och annat enstaka fall, der en utomordentligt hög stämpelprovision utgått, funnes icke så få tjänster inom landet, hvilka beredde sina innehafvare en högst betydlig och föga vexlande normal inkomst, som icke stode i skäligen förhållande till de kostnader och besvär, för hvilka stämpelprovisionen borde utgöra en ersättning. Då afkortningarna å statens inkomst af stämpelmedel på grund af utgående stämpelprovisioner vore rätt betydande och i medeltal under de sista åren belöpt sig till flere hundra tusen kronor samt det ingalunda kunde anses önskvärdt, att statstjänster gjordes begärliga på grund af betydande sportelinkomster, ansåg motionären, att ett absolut maximum af 5,000 kronors årlig provision borde lämpligen bestämmas såsom det belopp, utöfver hvilket vidare godtgörelse af ifrågavarande slag icke borde medgifvas. Deremot syntes motionären en minskning i sjelfva provisionsprocenten icke vara att tillråda, enär en sådan minskning skulle verka synnerligen ojemnt och särskildt drabba sådana försäljningsmän orättvist, hvilkas provisioner icke uppginge till mera afsevärda belopp.

Utskottet finner de skäl, som motionären sålunda anført för en begränsning i beloppet af stämpelförsäljningsmans provision, vara värda allt beaktande. Såsom motionären erinrat, hafva nemligen fall inträffat, då på grund af stämpelförordningens nuvarande bestämmelser betydande summor på en gång tillfallit stämpelförsäljningsman såsom provision, likasom ock vissa tjänster för närvarande lemna sina innehafvare en regelbundet återkommande inkomst af stämpelprovision till vida högre belopp, än som kan anses vara skäligen. I sistnämnda hänseende har utskottet inhemtat, att af de två stämpelförsäljningsmännen vid Stockholms rådstufvurätt den ene under år 1898 hade en inkomst i stämpelprovision af 8,015 kronor och den andre af 14,892 kronor, hvilka summor för år 1899 uppgingo till resp. 10,472 och 12,412 kronor. Till upplysning i öfrigt i förevarande fråga har utskottet af tillgängliga uppgifter sammanställt följande tabell, hvilken gäller år 1898:

	Summa stämpelprovision.		Antal försäljningsmän.	Högsta ntgäende stämpelprovision.		Medeltal af stämpelprovision.
	Kronor	ö.		Kronor	ö.	
Stockholms län	6,965	52	14	1,870	45	498
Upsala län	4,271	26	6	1,749	21	712
Södermanlands län	3,718	54	8	805	15	464
Östergötlands län	7,789	50	17	1,630	32	458
Jönköpings län	4,024	15	9	865	92	447
Kronobergs län	2,602	64	5	1,083	56	521
Kalmar län	4,975	79	10	834	81	498
Gotlands län	1,292	92	3	546	81	431
Blekinge län	3,293	87	8	541	46	412
Kristianstads län	5,000	81	8	1,075	81	625
Malmöhus län	16,692	91	16	2,764	30	1,043
Hallands län	3,081	31	6	806	63	514
Göteborgs och Bohus län	8,399	45	17	2,902	85	494
Elfsborgs län	7,443	36	11	1,660	97	677
Skaraborgs län	4,597	37	14	625	05	328
Vermlands län	5,094	59	11	830	68	463
Örebro län	3,915	20	8	903	20	489
Vestmanlands län	3,162	14	11	802	97	287
Kopparbergs län	5,476	97	10	856	69	548
Gefleborgs län	5,179	10	8	1,186	39	647
Jemtlands län	3,600	00	6	1,006	80	600
Vesternorrlands län	9,299	10	14	1,912	21	659
Vesterbottens län	4,278	44	8	905	51	535
Norrbottnens län	3,154	00	7	954	57	451
Samtliga länen	127,308	94	235	2,902	85	542

Sammanlagda beloppet af den stämpelprovision, som utgått under år 1898, utgör alltså 150,216 kronor 85 öre.

Skulle man nu, som motionären föreslagit, för afhjelpande af förut påpekade oegentligheter stadga ett absolut maximum, utöfver hvilket årlig provision för försålda stämplars icke finge uppbäras, hade man dermed frångått den princip, på hvilken stadgandet om åtnjutande af provision hvilar, nemligen att provisionen skall utgöra en ersättning

för de med stämpelförsäljningen förenade kostnader och besvär äfvensom för den ekonomiska risk, för hvilken försäljningsmannen vid omhänderhafvandet af stämplarna är utsatt. Deremot kunde man enligt utskottets tanke med bibehållande af denna princip vinna det af motiönären åsyftade mål genom att så anordna provisionsprocenten, att den för högre belopp proportionsvis minskades. Dervid borde den nu stadgade provisionen af respektive 3 och 4 procent af det belopp, för hvilket stämplor försålt, intill en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor bibehållas, hvarigenom försäljningsmän med en mera obetydlig årlig försäljningssumma fortfarande skulle få vara i åtnjutande af den provision, som skäligen bör dem tillkomma. För en årlig försäljningssumma öfver 20,000 kronor till och med 200,000 kronor kunde lämpligen — likasom nu är förhållandet beträffande hela det belopp, hvarmed försäljningssumman öfverstiger 20,000 kronor — provisionen såväl för land som stad beräknas efter 2 procent och för belopp derutöfver efter $\frac{1}{10}$ procent.

Undersöker man då, huru provisionen af större årliga försäljningssummor med en sådan beräkningsgrund ställer sig i jämförelse med den provision, som enligt nu gällande bestämmelser utgår, finner man, att en försäljningssumma af 200,000 kronor naturligen gifve samma provision som nu eller 4,400 kronor (provisionen här liksom i det följande för de första 20,000 kronor beräknad efter 4 procent). Ett årligt försäljningsbelopp af 300,000 kronor skulle enligt det nu framställda förslaget lemna en provision af 4,500 kronor i stället för nu 6,400 kronor, och en summa af 600,000 kronor, utöfver hvilket belopp en försäljningsmans årliga försäljningssumma endast i enstaka undantagsfall stiger, till 4,800 kronor i stället för nu 10,400 kronor.

I de uti ifrågavarande paragraf förekommande uttrycken »intill en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor» samt »intill nyssnämnda årliga försäljningssumma» synes ordet »intill» kunna gifva anledning till missförstånd, i följd hvaraf nämnda ord för vinnande af önskvärd tydlighet torde böra utbytas mot orden »till och med».

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet, med anledning af förevarande motion, hemställa,

att Riksdagen måtte besluta, att 51 § i kongl. förordningen angående stämpelafgiften den 2 juni 1899 skall erhålla följande ändrade lydelse:

»51 §. I redovisning för stämplor eger försäljningsman såsom ersättning för besvär och kostnader

räkna sig till godo, i Stockholm och länsresidensstäderna tre procent samt i öfriga städer och å landet fyra procent af det belopp, för hvilket stämplat försåls, *till och med* en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor; dock att domhafvande å landet må, äfven om han är boende i residensstad, tillgodoföra sig fyra procent af det försålda beloppet *till och med* nyssnämnda årliga försäljningssumma. *För öfverskjutande belopp till och med 200,000 kronor må provisionen beräknas efter 2 procent och för belopp utöfver 200,000 kronor efter $\frac{1}{10}$ procent.*

Har i den ordning — — — — är stadgadt.»

Stockholm den 9 mars 1900.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.
